

Plaňanské listy

Prosinec 2012

číslo 12

VÁNOČNÍ SLOVO

SLOVO STAROSTY

Rok 2012 se pomalu nachyluje ke svému konci. Blíží se zima, sníh a náledí. Pokud vás zajímá, zda je městys připraven na padající sníh, tak doufejme, že ano. Jako každý rok. Někteří z nás tudíž už dopředu vědí, že uklizeno nebude, jiní zase po zkušenosti z minulých vět vědí, že pokud to jenom trochu půjde, uklizeno bude. Uvidíme, až bude padat. Někdo vezme i koště a hrablo a uklidí si před domem a někdo zase počká, až dorazí plaňanská technika. A všichni víme, že tu zimu zase společně nějak zvládneme. Já pak nahlas poděkuji zaměstnancům obce, v duchu občanům, kterým nebylo zatěžko uklidit před vlastním a Pánu Bohu, že se nestal nějaký závažný úraz, či nehoda. Někdo nás pochválí a někdo nám vynadá a pak ... Pak tu bude jaro.

Ale ještě před jarem nás čeká prosinec. Měsíc plný předvánočního shonu a bláznění. A tak se občané, zastavme a zpomalme, vždyť vánoční svátky jsou tu, abychom si připomněli radost ze života, z rodiny, z přátel. Za svou osobu mohu říci, že se na vánoce těším, těším se na adventní koncerty, na vánoční jarmark naší školy, na každoroční posezení s rybáři, se zaměstnanci úřadu a kamenolomníky. Vám všem i našim obcím přeji klidné prožití vánočních svátků.

Mgr. Martin S. Charvát

VÁNOCE V HUSOVĚ SBORU

Vstupte s námi do adventu a přijďte se zamyslet nad smyslem svátků vánočních. Zveme vás všechny do HUSOVA SBORU v Plaňanech. Přijďte si prohlédnout a hlavně poslechnout naše zrekonstruované varhany. Přijďte vdechnout svou účastí trošku života naší kulturní památce, která ožívá právě díky vašemu zájmu, podpoře městyse Plaňany a existenci MAS Podlipansko. Náboženská obec Církve československé husitské v Plaňanech a občanské sdružení Plaňanští zvoníci vás všechny zvou na několik setkání. Celý program letošních vánoc naleznete na straně 3.

VÁNOČNÍ POSELSTVÍ

Vánoce slaví lidé na celém světě. Slavnostní nálada naplňuje i celou naši zemi. Radují se i ti, kteří Boha nehledají, neznají a odmítají. Čím to je, že nás každý rok to nepopsatelné vánoční „něco“ vždycky dostane? Bude to možná tím, že člověk touží alespoň v tento čas po tom, co nám Bůh před více jak 2000 let zaslíbil v osobě Ježíše Krista: „Na zemi pokoj a mezi lidmi dobrá vůle“

Vánoční poselství je také výzvou k obdarování našich milých. Vánoční dárky mohou splnit naše přání, ale i zklamat naše očekávání. Děti prožívají takové zklamání nejvíce. Proto - učme je od malička, že význam dáreků nespočívá v jejich ceně nebo množství, ale je projevem zájmu jednoho člověka o druhého. Vedme své děti k tomu, aby se dokázaly radovat z pozornosti a štědrosti, kterou prokázaly ony samy těm druhým. Myslet na sebe - to nás nemusí nikdo učit. Ale myslet na druhé, to vyžaduje velké úsilí. Mějme také na paměti, že VÁNOCE ZBOŽÍ, NEJSOU VÁNOCE BOŽÍ.

Blíží se konec roku. Mnozí lidé jsou zklamaní, bezradní, marně hledají východisko ze svých problémů a mnozí se bojí budoucnosti. Co přinese další rok? Kdo mi poradí? Na koho se mohu spolehnout? Takové a mnohé jiné otázky se člověku honí hlavou. Křesťané hledají a nacházejí odpovědi v Bibli. V Janově evangeliu čteme tato Ježíšova slova: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ Očekávání a touhu po tomto světle pro náš život si připomínáme v adventní čas. Příchod tohoto světla na tuto zemi si dodnes připomínáme o vánocích, kdy na Boží hod vánoční slavíme narozeniny Pána Ježíše Krista. Kristus přišel a přichází jako světlo i pro tvůj život. Přijmi tuto zprávu jako vánoční dar, který lidstvu nabízí Bůh.

Využij adventní čas a přemýšlej o světle, které může prosvítit a osvětit tvůj život.

Přeji vám všem požehnané vánoce a požehnaný rok 2013. Kéž nás vždy a všude provází dobrá vůle.

Ing. Michaela Gajdáčková, farářka Církve československé husitské v Plaňanech

OZNÁMENÍ ÚŘADU

Svoz biopopelnic bude realizován od prosince vždy první týden v měsíci a to až do března.

HISTORIE

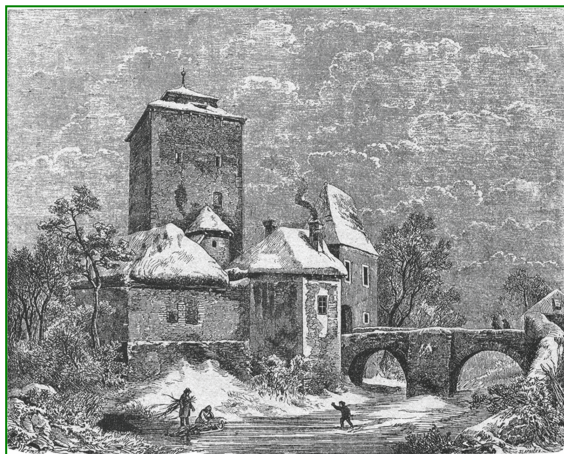
PÁNI Z HRADENÍNA, zemané a rytíři nebo zloději a výtržníci?

První písemné zmínky o Hradeníně jsou již z roku 1265, kdy Předota z Hradenína svědčil při prodeji vsi Pňova. Častěji je připomínán Zbyslav z Hradenína mezi roky 1289 – 1295 často uváděn jako svědek. Jeho děti pak po roce 1308 drží Hradenín a mají neustálé půtky se sousedy.

Tak například v letech 1318-1319 žaluje u soudu Oldřich z Bošic na bratry Čenka z Hradenína, Lutobora, Zbyslava a Jindřicha, že mu vpadli do Přeboz, oloupili dobytek, koně i rozličné domácí věci, dále pak, že mu Přebozy vypálili a zpusťovali. Taky, že ho Lutobor na veřejné cestě oloupil a o koně a zbroj připravil. Soud přiřkl pak majetek Hradenínských v Hradeníně a v Plaňanech panu Oldřichovi. V 15. století si Hradenín předávali a prodávali různí majitelé, především německého původu, kteří své bohatství získali v dolech v Kutné Hoře. Po roce 1440 vlastní Hradenín Rynart mladší z Hradenína, který pomáhal aktivně českému králi Jiřímu z Poděbrad dobývat Prahu. Koncem 15. století je Hradenín majetkem rodu Amchů z Borovnice, kteří se objevili na Kouřimsku. V první polovině 16. století patří Hradenín Nečanským, kteří se opět „slavně“ zapsali do místních společenských vztahů. Z díla B. Bernaua citujeme: *Hynek Nečanský přijel kteréhos dne r. 1535 do města Kouřimi na svém koni až k hospodě, kde seděl na pivě konšel Jan Brzohrdej a když mu konšel „chtěje ho uctíti jako dobrého člověka“, podával pítí, on se na něho „vobrtl s koněm a praštil ho konvicí a byl spitej“. S Nečanským byl syn kováře Holického a ten dal konšelovi dva pohlavky a „dobyv meče, udeřil jím o dvěře“. Přítomní však oběma opilým výtržníkům sebrali šavle a uštědřili jim pořádný výprask....*

Dále Hradenín vlastnily různé rody např. Zárubové, Talmberkové a další. V roce 1663 je naposledy uveden v zemských deskách „hrad Hradenín“ při prodeji Valdštejnům. Tito jej pak s celým svým majetkem ve vsi Hradeníně, Blince a okolí prodali obci kutnohorské, které náležel až do roku 1789, kdy byl rozdělen a jako zemský statek přestal existovat. Osada Hradenín pak náležela k Lošanskému panství (vlastněném městem Kutná Hora) až do roku 1848.

Na obrázku tvrz Hradenín kolem roku 1865 (z knihy B. Bernaua Plaňany s okolím).

Ivan Vokřál

DNE 11. 12. 2012 OD 17. 30 HODIN V JÍDELNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY PŘEDSTAVÍ ŘEDITEL KOLÍNSKÉHO MUZEA MGR. VLADIMÍR RIŠLINK ZÁMĚR DALŠÍHO VYUŽITÍ TVRZE V HRADENÍNĚ.

SLAVNÉ OSOBNOSTI

SERIÁL

Gabriela Preissová – spisovatelka, dramaturgyně, autorka divadelních her

Gabriela Preissová, rozená Sekyrová, podruhé provdaná Halbaertová, byla představitelkou českého realismu, dramaturgyní Národního divadla. Psala také pod pseudonymy Matylda Dumontová nebo Matylda Dimová. Gabriela Preissová se narodila v Kutné Hoře, ale její rodina se brzy přestěhovala na moravské Slovácko. Nejkrásnější dětství prožila v letech 1864 - 1871 v Plaňanech u nevlastního otce Josefa Váni. Na svou školní docházku v roce 1868 Gabriela Preissová vzpomíná: *„Byla to divná škola, ta trojtřídky v Plaňanech. O soustavné vyučování se příliš nedbalo. Učitel bez zkoušek Eduard Pechold vyhrával s pomocníkem na muzikách a v zimě koledoval u rodičů dětí. Nejvíce se staral o práci na svém hospodářství. K ní*

si přibíral i školní mládež. Mnohdy zastupoval učitele jeho otec, který dětem vypravoval pohádky."

V osmnácti letech se Gabriela Preissová provdala za Jana Preisse, pokladníka hodonínského cukrovaru. V Hodoníně poznala dobře moravské Slovácko. Od roku 1890 žila v Oslavanech, později pobývala na statku Jeleník (Hirschenau) u Celovce v Korutanech. Zde se zajímala o život Slovinců. V roce 1898 se přestěhovala do Prahy. O deset let později ovdověla a provdala se za plukovníka rakouské armády Adolfa Halbaerta, kterého následovala do Puly v Istrii. Na konci 19. století si Gabriela Preissová nechala postavit secesní vilu v Jevanech. Za 1. světové války pomáhala Gabriela Preissová ruským zajatcům v milovickém táboře. Ráda cestovala, a tak navštívila například Rusko, Halič, Francii a Itálii. V roce 1933 byla v plaňanském parku zasazena její lípa, jejíhož zasazení se osobně zúčastnila. Na obrázku G.Preissová společně s dětmi z Plaňan.

V Jevanech u Prahy žila Gabriela Preissová až do roku 1946, kdy podlehl rakovině.

Z díla: *Obrázky ze Slovácka – sbírka povídek, z nich Gazdina roba přepsána jako hra, libreto Její pastorkyňa ke slavné opeře Leoše Janáčka a další hry.*

Ivan Vokřál

VÁNOCE V PLAŇANECH

2. prosince v 9. 30 hodin - Bohoslužba v první adventní neděli, slouží farářka Církve československé husitské v Plaňanech Ing. Michaela Gajdáčková, na varhany hrají manželé Jana a Jakub Mlnaříkovi.

5. prosince dopoledne - navštíví mateřskou školu Mikuláš s tradiční nadílkou i doprovodem.

5. prosince dopoledne – Čertovský den ve škole.

8. prosince v 15.00 hodin – Mikulášská nadílka v hasičské zbrojnici. Tradiční „mikulášská“ se spoustou her a dárečků. Nebude chybět ani Mikuláš, čert a anděl.

11. prosince v 15.00 hodin – vánoční besídka mateřské školy, třetí třída, v budově ZŠ Plaňany.

12. prosince v 15.00 hodin - vánoční besídka mateřské školy, první třída, v budově „Duhovky“.

13. prosince v 15.00 hodin - vánoční besídka mateřské školy, druhá třída, v budově „Duhovky“.

15. prosince v 18. 00 hodin - Adventní varhanní koncert. Koncert bude výjimečný tím, že první část proběhne v Husově sboru a druhá část v kostele sv. Jana Křtitele. Na varhany hraje Zdenka Nečesaná a na trubku Zdeněk Šuba.

Program:

John Stanley – *Trumpet voluntary*(1713 – 1756)

Sigfried Karg – Elert – *Cyklus chorálních improvizací (výběr) op. 65 (1877 – 1933) „Nun danket alle Gott“ (Marche triomphale)*

Edwar Elgar – *Pomp and Circumstance*(1857 – 1934)

Sigfried Karg – Elert - „*Christe, du Lamm Gottes*“ (Sarabande)

Franz Schubert – *Ave Maria* (1797 – 1828)

Sigfried Karg – Elert - „*Gott des Himmels und der Erden*“ (Pastorale)

Pavel Josef Vejvanovský – *Sonáta g moll* (1640 – 1693)

Sigfried Karg – Elert - „*Wer nur den lieben Gott läßt walten*“ (Invenzione)

Thomasso Albinoni – *Adagio* (1671 – 1751)

Sigfried Karg – Elert – „*Lobet den Herrn*“ - alla Händel op. 101

Georg Friedrich Händel – *Largo z „Xerxes“*(1685 – 1759)

Franz Liszt: *Preludium a fuga na B-A-C-H* (1811 – 1886)

18. až 20. prosince – vánoční projekt ve škole,

20. prosince od 15.30 hodin do 17.00 hodin - Tradiční vánoční jarmark, se zpíváním a prodejem vánočních předmětů, který pořádá ZŠ v Plaňanech. Občerstvení pro zahřátí nebude chybět. Vystoupí i děti z mateřské školy.

22. prosince v 17.00 hodin - tak pomalu uběhl skoro celý rok, a ač je to k nevíře, blíží se vánoce a s nimi milá tradice Betlémského světýlka. Od devadesátých let rozvážejí skauti po celé republice světlo, zapálené v Betlémě a rozdávají je všem zájemcům. I letos se skauti z Plaňan připojí a proto zveme všechny 22. 12. 2012 v odpoledních hodinách ke sv. Janovi Nepomuckému. Čekají vás vánoční koledy, překvapení a hlavně - **světlo z Betléma.**

23. prosince v 14.30 hodin – vánoční Cvičení s Hrochem: „A to tak že se sejdem na náměstí a půjdeme na předvánoční procházku. Zván je výjimečně kdokoli bez rozdílu věku, podmínkou je mít něco na ozdobení stromečku pro zvířátka v přírodě, cestou si povíme něco málo o vánočních zvycích a zahrajeme pár her. A kdo zve ? No přeci JÁ HROCH.“

24. prosince v 24.00 hodin - půlnoční s koledami. Pobožnost slouží farářka Církve československé husitské v Plaňanech Ing. Michaela Gajdáčková, na varhany zahraje koledy Mgr. Leona Sixtová.

ADVENT

Advent (z latiny = příchod) znamená pro křesťany čas vánočních příprav. Začíná čtyři týdny před Vánocemi a slavili ho již ve 4. století n. l. v Galii a ve Španělsku. Do ostatních zemí tehdejšího křesťanského světa se tento zvyk rozšířil během 6. a 7. století. Je to období rozjímání a pokory, půstů a bohoslužeb. Protože má „příchod“ v křesťanství dvojí rovinu – jako narození, a jako příchod zmrtvýchvstalého Krista – je i advent zasvěcen oběma těmto rovinám. První a druhou adventní neděli činí věřící pokání a symbolem je temně fialová barva. Třetí adventní neděle je již v očekávání narození Páně a vážnou fialovou střídá růžová barva. Poslední, čtvrtá adventní neděle je věnována Zvěstování a samému narození Krista. K adventu neodmyslitelně patří adventní věnec. Jeho zdobení je relativně mladá tradice, pochází až z 19. století z Rakouska a Německa. Živé větve symbolizují věčný život. Kruhový tvar je symbolem jednoty společenství lidí s Bohem a plamen svící pak vyjadřuje Kristovu lásku, která ozařuje světlem každého člověka.

Volně dle internetových zdrojů a Britských listů

INZERCE

ŽELEZÁŘSTVÍ PLAŇANY **S NÁMI VYHRÁVÁ KAŽDÝ!**

Nakupujte kosmetiku v naší prodejně. Za každých utracených 100,-Kč obdržíte jeden los a budete mít možnost vyhrát hodnotné ceny:

AVON EDP Rare Diamonds

ORIFLAME EDT Rock Angel

MARY KAY oční linky

MARY KAY hnědá řasenka

Poukaz na líčení v salonu Levandule 3 x
Diagnostika pleti v Salonu Levandule 2 x

Slosování proběhne ve středu dne 2.1.2013. Seznam 9-ti vylosovaných výherců bude vyvěšen v železářství v Plaňanech. S námi však vyhrává každý! Držitelé nevýherních losů získávají 5% slevu na kosmetiku v železářství, na kosmetických seminářích a prezentačních akcích konaných v roce 2013.

DOMÁCÍ VÁNOČNÍ CUKROVÍ

Pro letošní Vánoční čas jsme si pro Vás připravili nabídku vánočního cukroví vyráběného podle tradičních receptů našich babiček. Cukroví je vyráběno ručně, jen z kvalitních surovin, bez barviv a náhražek.

Naše kolekce se skládá z devíti druhů tradičního chutného cukroví, obsahuje medvědí tlapy, linecké slepované marmeládou, rumové kuličky, nugetové hvězdičky, vanilkové rohlíčky, kokosové tyčinky, ořechy, bílé pracny

cena za kolekci 1 kg - 380,- Kč

cena za kolekci 0,5 kg - 200,- Kč

Dále Vám rádi nabídneme vánoční dezert, pařížské rohlíčky (ořechový rohlíček s pařížským krémem polévaný čokoládou)

cena za pařížské rohlíčky 0,5kg - 220,- Kč

objednat můžete do 12.12.2012

mobil: 774 275 501

osobně v samoobsluze na náměstí v Plaňanech nebo

v železářství na náměstí v Plaňanech

e-mail: objednavky@abcatering.cz

VÝDEJ OD 10.12.2012

Výrobce : Kateřina Hovorková, Pražská 40, 281 04 Plaňany, www.abcatering.cz

PF 2013

Vážení čtenáři a spoluobčané, milí spolupracovníci a přispěvatelé,

Děkuji Vám za přízeň, kterou Plaňanským listům zachováte. Děkuji Vám za trpělivost a spolupráci při tvorbě i četbě našeho měsíčníku pro všechny v Plaňanech. Zvláště pak děkuji všem členům redakční rady, kteří se podílejí již druhým rokem na psaní, redigování a obstarávání příspěvků, čímž udržují Plaňanské listy při životě.

Přeji Vám všem klidné prožití svátků vánočních a šťastný počátek nového roku. Přeji Vám všem, aby nastávající rok 2013 byl pro každého klidný, spokojený a plný zdraví a životní i pracovní pohody.

Za redakční radu Ivan Vokřál

Plaňanské listy, měsíčník městyse Plaňany, č. 12, prosinec 2012, cena – zdarma, zodpovědný redaktor: Ivan Vokřál

Redakční rada: M. S. Charvát, I. Vokřál, M. Pokorná, H. Pakandlová, F. Pegas Pokorný, J. Zedník, K. Freund

Místo vydávání: Městys Plaňany, Tyršova 72, 281 04 Plaňany

Příspěvky přijímá: Úřad městyse Plaňany, Tyršova 72 nebo e-mail: mestysplanany@seznam.cz

Foto: autoři a archiv městyse Plaňany. Uzávěrka: 27. 11. 2012.

Tisk: Úřad městyse Plaňany

Náklad 300 výtisků
ev. MK ČR E 202514